

TJDW!JZER

Een reis door het verleden van het oude en nieuwe Gein

Tijdreis door 50 jaar Nieuwegein

Souffian en Ara hadden een kaart van het oude Jutphaas en het oude Vreeswijk onder ogen gekregen. Het was een kaart van 1960, elf jaar voordat de twee dorpen werden samengevoegd.

Alles wat nog groen was tussen de dorpen in, had voor een groot gedeelte plaats gemaakt voor nieuwbouw. Een spiksplinternieuwe stad was er verrezen. Op school waren ze bezig met een kunstproject, maar speelde ook het 50-jarig bestaan van de stad een rol. Natuurlijk kenden ze Rijnhuizen en haar geschiedenis, daar had meester over verteld en ook was hen bekend dat er veel handel op het water was geweest. Vreeswijk was het dorp van de binnenschippers. Ooit was er zelfs een schippersinternaat en dagelijks trok het schutten van de oude sluis veel bezoekers van buitenaf. Souffian wist door zijn vader, die daar een groot liefhebber van was, veel erover te vertellen.

Naar aanleiding van de gevonden kaart, hebben ze spontaan een onderwerp voor hun eindverslag gevonden. Daar begint het verhaal.

Souffian en Ara zitten op het stenen muurtje voor de school. 'Wat als we nou het vijftig jarig bestaan van de stad en de Kunst combineren. Een eindverslag schrijven met als titel: 'Kunst door de jaren heen, zoek de verschillen' of 'Kunst kijken is tijdreizen'. Dan slaan we twee vliegen in een klap.' 'Er is vast veel veranderd. 'Nou en of. Deze stad bestond eerst uit twee dorpen, Jutphaas en Vreeswijk, die zijn samengevoegd en zo kregen we een nieuw stadscentrum. Dat werd Cityplaza.' Souffian had goed opgelet. 'O ja, daar had de meester het over. Vreeswijk had een mooie oude Sluis en lag aan de Lek en Jutphaas lag midden tussen de weilanden en was gebouwd vlakbij het kasteel Rijnhuizen.

Aan die Herenstraat was ook het oude Raadhuis' wist Ara. 'Ja' zei Souffian, 'Nu ligt het stadhuis

in het nieuwe centrum'. 'Laten we aanbellen bij professor Gein, die de tijdmachine heeft gemaakt en vragen of hij een idee heeft voor ons verslag'. Snel reden ze op de fiets naar het huis van de professor en belden aan. Er klonk wat gestommel en daar kwam het vriendelijke hoofd van de

professor te voorschijn. 'Mogen we u wat vragen' vroeg Souffian beleefd. 'We willen zo graag weten hoe het is om door de tijd te reizen' vulde Ara aan. 'Om ons verslag te kunnen schrijven'. De professor reageerde blij. 'Jullie komen als geroepen. Ik ben met mijn nieuwe uitvinding bezig en daar heb ik proefpersonen voor nodig.'. 'Wat is dat dan voor uitvinding professor' vroeg Ara, die stikte van nieuwsgierigheid 'Het is in feite een bril waarmee je terug in de tijd kan reizen. High Tech op hoog niveau. Het lijkt op een viewer. Je zit in het hier en nu, maar je ogen reizen terug in de tijd. Een ingewikkelde klus. Met een digitaal fototoestel wordt steeds een startschot voor het verder reizen gegeven'. 'Ons verslag gaat over het vijftigjarig bestaan en de kunst. Het lijkt me gaaf om te kijken hoe de omgeving van de beelden er toen uitzag. Dan kunnen we de foto's gelijk gebruiken voor het eindverslag' bedacht Ara. 'Ja en dan starten we in het jaar waarin de nieuwe stad is ontstaan, in 1971' Souffian was trots. Dat wist ie toch maar mooi. 'Goed, zei de professor, 'De bril lijkt me geen risico op te leveren. 'Jullie blijven in de stoel, alleen je ogen en de gedachten gaan op reis. Een soort transformatie, snap je. Ik kan geen risico lopen met jullie, want wat zouden jullie ouders dan wel niet denken'. 'Kom morgen na school maar terug. Ik moet nog een paar kleine veranderingen aanbrengen'. Dan laat ik de eerste herinnering

beginnen bij het kunstwerk 'De Kring', die geplaatst werd in 1971.

Die nacht droomden ze over een wonderlijke reis.

De volgende dag merkte Ara in de pauze op dat er wel 50 beelden waren.' Vijf beelden en een als toetje leek een mooi plan. Na school belden ze bij de professor aan. Het hart klopte in hun keel, zo spannend vonden ze het. De Professor had in twee VR Headsets, waarmee je virtueel 3-D kon kijken, zijn 'terug-in-de tijd'-geheim geknutseld. Hoe hij dat had gedaan, gaf hij niet prijs. Er stonden twee makkelijke stoelen. Ze kregen de bril op en een digitaal fototoestel in hun hand. 'Zijn jullie er klaar voor? Ga zitten. Ara, druk jij de knop maar in van het fototoestel, dat moeten jullie ook bij elk beeld doen. Je maakt er een foto van en daardoor reizen jullie af naar de volgende. Daar gaat ie. Drie, twee, een...'

Het leek, alsof ze in een lift stonden, die heel snel naar beneden raasde. Dat leverde een weelig gevoel op, tot het wat langzamer ging en alles steeds helderder werd. Ze belandden op het grasveld van een plantsoen achter een grote flat aan de Professor Claylaan. Nieuwsgierig keken ze om zich heen. 'Wat is het kaal hier', zei Souffian. 'Alles is kaal'. De bomen zijn er wel, maar ze zijn nog piepklein, net geplant. De wijk is nog helemaal nieuw', antwoordde Ara. 'Heb je die auto's gezien', lachte Souffian, en wees op wat geparkeerde

auto's voor de woonhuizen aan de overkant van de straat. 'Ze lijken op mijn speelgoedauto's maar dan groter' vond Ara. Het beeld stond op de hoek. 'Waarom zouden ze voor dit beeld gekozen hebben', vroeg Ara zich af. 'Iets met samen, meende Souffian, 'Even opzoeken op de Iphone. O nee, die werkt natuurlijk niet. Ze hadden helemaal geen mobiel in die tijd...suf van mij'. 'Ik heb de beeldenlijst bij me. Kijk, Nieuwegein

is gemaakt omdat er te weinig plek was om te wonen in de stad Utrecht. Daarom moest er nieuw gebouwd worden. In de weilanden rondom de dorpen Vreeswijk en Jutphaas was nog genoeg plek. En iets opbouwen kan je alleen door samen te gaan werken, las Souffian voor. 'Zie je, de handen ineen slaan, samen staan we sterk, zo iets. Het beeld heet "De Kring'. 'Mooi en toepasselijk. Maak jij er een foto van Souffian, dan kunnen we die in ons verslag gebruiken'.

Toen Souffian op de knop drukte, flitsten ze door naar 1977

en kwamen uit op een schoolplein vlak bij een bronzen beeld. 'Ik denk dat het kinderen zijn die spelen', zei Ara. 'Kijk ze springen op elkaars rug, Ze kijken ook een beetje boos, vind ik, vechten misschien'. 'Het zijn stoeiende kinderen, zegt de beschrijving. Twee kinderen spelen paardje en twee andere kinderen proberen elkaar er van af te duwen, lijkt het. Ze kijken 'verbeten'. Wie maakt de meeste kans om te winnen, denk jij', Ara liep om het beeld heen. 'De grootste van de twee.'

antwoorde Souffian. 'Het beeld past hier wel. Stoeiende kinderen op een schoolplein, die kom je vaker tegen'. De school zag er spiksplinternieuw uit en er waren nog weinig speeltoestellen. Ara hield haar fototoestel al in de aanslag. Op naar het volgende beeld, Souf' en terwijl ze afdruckte, vlogen ze alweer door.

Ze kwamen uit bij de sportzaal in Fokkesteeeg Zuid. 'Bekend terrein', lachte Ara. 'Wat ziet het er leeg en ruim uit. Wat een nieuw gebouw en wat was er nog weinig groen'. Dit beeld past hier goed, zeg'. Ze stonden voor de touwtrekkers. 'Dit doen we zelf heel vaak op school. Ik ben heel sterk' zei Ara 'meestal wint mijn kant'. 'Dat is toevallig', Souffian lachte. 'De mijne ook. Sport blijft altijd hetzelfde'. 'Ook daar is veel verandert hoor. We hebben nu meer mogelijkheden, denk maar eens aan de blades bij hardlopen'. 'Je hebt gelijk, de technologie is een groot voordeel'. Op naar het volgende beeld', zei Souffian en drukte op de knop.

Ze landden op een stille plek in 1987. Het raadhuisplein in Vreeswijk was een oase van rust aan de Lek. 'Dit beeld heet de peinzende vrouw', zei Souffian, terwijl hij er omheen liep. 'Waar denkt ze over na', zei Ara. 'Over hoe ze iets moet aanpakken'. 'Wat dan?' 'Gewoon, haar leven. Of misschien is er iemand heel ziek, dan moet ze voor een oplossing zorgen'. Of denkt ze over hoe snel de tijd gaat. Mijn moeder zegt altijd dat de tijd vliegt. 'Ik vind het een heel mooi beeld', antwoordde Souffian. 'Het maakt me verdrietig, maar het voelt ook veilig. Maak jij de foto, Ara'.

Daar vlogen ze alweer verder de tijd in. Bij een enorm bronzen beeld uit 1999 ploften ze neer. Het was 'De Heilige Koe', die in Galecop een plek had gekregen. 'Kijk Souffian, zo zag het er hier vroeger uit. Weilanden vol met koeien achter de boerderijen. Eigenlijk een beetje zoals de Nedereindse weg nog is, vooral dat stuk naar Montfoort toe. Ik fiets er vaak met mijn moeder'. 'Wat een groot beeld is dit zeg, wel

indrukwekkend. O, dit is interessant'. Hardop las Souffian van de lijst af: 'De straten in Galecop hebben de namen van Zeventiende Eeuwse schilders gekregen. Die schilderden ook vaak Hollandse landschappen met koeien erop. Maar het beeld staat op een parkeerplaats omdat de auto ook als heilig wordt beschouwd. Haha, vandaar de naam Heilige koe!'. In India hebben ze echte Heilige koeien', zei Ara. 'Maar ik vind het een goeie naam. Mijn vader poetst zijn heilige koe iedere zaterdag, tot ie glimt als een spiegeltje'. 'Haha. Op naar de volgende halte', zei Souffian en drukte af.

Ze kwamen uit bij de Beatrixsluis. 'Hè, staat hier ook een beeld', zei Ara, 'dat heb ik dan nooit gezien'. 'Toevallig weet ik, dat er in 2000 allemaal scheepjes zijn geplaatst op een pilaar van de sluis maar die moest worden gesloopt bij de renovatie van de Sluis. Ieder jaar sleept mijn vader ons hier naar toe en dan vertelt hij erover. Het zijn leuke nagebouwde modellen van bestaande schepen. Ze zijn van keramiek. Na de renovatie in 2019 kregen ze een plek aan de muur van de werkloods van het sluisencomplex. Dit is gaaf, Ara. Kijk maar goed. Voor deze plek waren de schepen eigenlijk gemaakt'. 'Wel mooi, dat er een nieuwe plek gevonden is, zei Ara. 'Ik vind ze grappig' 'Zie je wat het is', vroeg Souffian. 'Samen moeten ze een zeil voorstellen. Op de nieuwe plek kon dat niet.

Nu varen ze in een lange rij achter elkaar'. 'Door de tijd?', vroeg Ara. 'Ja, net als wij' antwoordde Souffian. 'Dit is een mooie afsluiting van onze reis' vond Ara. Souffian was het met haar eens. 'We gaan een fantastisch eindverslag maken, Ara.' 'Afgesproken Souf!'. Daar gaan we dan, Souf, terug naar de professor. Het is de hoogste tijd'.

Een paar dagen later zaten Souffian en Ara weer op het stenen muurtje. Het verslag was af en ingeleverd en de meester had het de hemel in geprezen. 'Jammer dat het al voorbij is', zei Ara. 'Zeg dat wel' antwoordde Souffian, 'Wie weet wat er nog meer op ons pad komt'. 'Met de professor "weet je het maar nooit, als die eenmaal een idee in zijn hoofd heeft"...!'. Lachend stonden ze op en slenterden langzaam richting huis. Inderdaad. Nooit een vervelend moment met een professor in de buurt.

Ideeën voor projecten:

- # Verzin je eigen Tijdreis
- # Onderzoek hoe een nieuwe kaart van Nieuwegein er nu uit zou zien met een groepje en teken hem dan.
- # Schrijf een verhaal naar aanleiding van het thema 'terug in de tijd'
- # Interview Opa en oma en je ouders en maak naar hun belevenissen je eigen tijdlijn.
- # Haal een specialist in de groep, die over vijftig jaar Nieuwegein kan vertellen.
- # Muzieklessen: muziek door de jaren heen.
- # Zoek de beelden op en bekijk de beeldenlijst, welke beelden zou je willen bezoeken.
- # Beeldende kunst: Maak een maquette of een tekening of schilderij van jouw idee over 50 jaar verder
- # Ontwerp je eigen tijdmachine
- # Kook een lekkere pot van oma, bijvoorbeeld oma's groentensoep(mmmmmm)
- # Welk snoep is er nu echt niet meer.
- # Bereken de prijzen en de verhoudingen tussen loon en kosten.
- # Welke gebouwen zijn verdwenen in Nieuwegein in die 50 jaar.
- # Speel 'typetjes', oude hippies, echte opa's en oma's, nozems, vetkuiven of doe John Travolta na.
- # Een modeshow per decennium